

Panamarenko

Eindtermen

ET 1.5 De leerlingen kunnen beeldende problemen oplossen, technieken toepassen en gereedschappen en materialen hanteren om beeldend vorm te geven op een manier die hen voldoet.

Leerplandoelen

VVKBaO

5. Beeldende middelen (beeldaspecten - materialen/technieken) exploreren en ermee experimenteren.

Dit houdt in dat kinderen:

- 5.1 experimenteren met allerlei materiaal (twee - en driedimensionaal).
- 5.2 mogelijkheden van de beeldtaal ontdekken door werkstukken te maken.
- 5.3 de mogelijkheden van materialen en technieken leren kennen.

6. De mogelijkheden van de beeldtaal gericht leren hanteren. Dit houdt in dat kinderen:

- 6.3 allerlei materialen en technieken kiezen volgens bepaalde doelen.

12. Het beeldaspect vorm ervaren en toepassen. Dit houdt in dat kinderen:

- 12.4 vormen kunnen voorstellen door een omtreklijn, door vlakken of volumes.

SD 21 Samenwerken aan een werkstuk

GO!

1.2 (3de graad, a-b), 1.5 (3de graad, a-b)

OVSG

Leerlijn 1: Omgaan met middelen

- Exploreren: 1.5
- Experimenteren: 2.4, 2.6
- Vormgeven: 3.2, 3.3, 3.8

Leerlijn 2: beschouwen

- 3, 4

Lesdoelen

1. De leerlingen kunnen WKM rangschikken op basis van een door de leerkracht genoemde eigenschap.
2. De leerlingen kunnen hun fantasie gebruiken om van WKM een voorwerp (bv. raket) te maken.
3. De leerlingen kunnen verwoorden op welke dieren verschillende vliegtuigen gebaseerd zijn.
4. De leerlingen kunnen een vliegend voertuig maken van WKM en hechtingsmaterialen.
Hiervoor baseren ze zich op de vorm van gegeven voorwerpen.
5. De leerlingen zijn bereid samen te werken aan een beeldend werk.
6. De leerlingen kunnen terugblikken op eigen product en proces.
7. De leerlingen kunnen een complimentje verwoorden bij andermans werk.

Materiaal

- Smart- of digiboard, PowerPoint-presentatie (zie bijlage)
- Stellingenkaartjes
- Lijm, schaar, eventueel een breekmesje voor de leerkracht
- Hechtingsmateriaal: wasknijpers, wol, paperclips, rekkertjes, nietjes, (dubbelzijdige) plakband, ijzerdraad, nylondraad...
- Véél WKM: lege fruitsapbussen, eierdozen, yoghurtpotjes, keukenrolletjes, schoendozen, blikjes, botervlootjes, snoeppapier, kartonnen verpakkingen, kurken, kroonkurken, plastic flesjes, restjes stof, aluminiumfolie, krantenpapier...

1. Experimenteren met Waardevol Kosteloos Materiaal (15 minuten)

Geef op voorhand de opdracht mee om WKM mee te brengen. Zorg ook zelf voor voldoende materiaal.

Laat de leerlingen per twee 5 voorwerpen kiezen. Geef verschillende opdrachten:

- een zo hoog mogelijke toren bouwen
- voorwerpen van hard naar zacht leggen (ander mogelijkheid: van ruw naar glad, van klein naar groot)
- een raket maken met hun voorwerpen
- ...

Laat de leerlingen één plaats doorschuiven. De leerlingen mogen nu één ding veranderen aan het kunstwerk van hun klasgenoten. Ze mogen voorwerpen weghalen, toevoegen of van plaats veranderen om zo een heel ander kunstwerk te bekomen.

Laat de leerlingen verwoorden wat ze gemaakt hebben.

2. Beschouwen vliegtuigen (10 minuten)

Toon de PowerPoint (zie bijlage). Op de tweede dia staan er vier vliegvoertuigen. De makers van deze voertuigen hebben zich steeds laten inspireren door een dier. Weten de leerlingen welk dier dat is?

Toon de kunstwerken van Panamarenko.

Weetje: "Panamerenko komt van 'Pan American Airlines and Company'. Dat was een Amerikaanse luchtvaartmaatschappij die bestaan heeft tot 1991. Panamerenko (echte naam: Henri Van Herwegen) heeft die naam gekozen omdat hij helemaal gefascineerd was door alles wat vliegt..."

3. Vliegende voorwerpen ontwerpen met WKM (50 minuten)

De leerlingen moeten nu in groepjes van 2 een vliegvoertuig maken. De voorwaarde is wel dat ze zich baseren op één van de voorwerpen op de PowerPoint (zie bijlage).

Laat de leerlingen verwoorden welke vormen ze herkennen. Ze kunnen vanuit een grote vorm vertrekken of de vorm meerdere keren laten terugkomen. Een andere mogelijkheid is om vanuit een detail te vertrekken.

In een volgende les kunnen de leerlingen eventueel hun voertuigen schilderen. Schenk extra aandacht aan stevigheid als je dit wil doen.

4. Toonmoment (15 minuten)

Laat de leerlingen hun werk tentoonstellen op een lange tafel. Geef ze de kans om elkaars werk te beschouwen. Ziet iemand meteen op welk voorwerp een vliegvoertuig gebaseerd is? Laat de leerling duidelijk verwoorden waaraan hij/zij dat ziet.

Geef elke leerling 4 complimentenbriefjes. Laat de leerlingen rondwandelen en bij 4 voertuigen een compliment leggen. Vooraf kan je enkele voorbeeldcomplimenten op bord schrijven: kleurrijk, leuke vormen, veel verschillende materialen, knap aan elkaar gemaakt...

Zorg dat elk groepje een compliment krijgt. Dat kan je bijvoorbeeld doen door muziek op te zetten. Als de muziek stopt, moeten de leerlingen op zoek gaan naar kunstwerken waarbij nog geen briefje ligt. Daar schrijven ze dan hun volgende compliment voor.

5. Evaluatie (5 minuten)

Geef elke leerling een groen en een rood kaartje. Als de leerlingen het eens zijn met de stelling, steken ze het groene kaartje in de lucht. Zijn ze het niet eens, dan steken ze het rode kaart in de lucht. Weten ze het niet, dan steken ze beide kaartjes in de lucht.

Mogelijke stellingen:

- We hebben goed samengewerkt.
- Ik ben blij met ons resultaat.
- Het is duidelijk op welk voorwerp wij ons gebaseerd hebben.
- Ik vond het leuk.
- Ik wist goed wat ik moest doen.